

Policy för det svenska skogslandskapet

Skogen har format Sveriges historia, infrastruktur och kulturarv under tusentals år. Den var det landskap där byar, städer, folkets historia och kultur växte fram. Den har bildat fond för litteratur, måleri, musik, hantverk, arkitektur och traditioner. Historiska spår finns överallt i skogslandskapet men landskapet är också i sig ett natur- och kulturarv med regionala och lokala särarter. Skogen har en stor betydelse som råvara till industrin men också för ekosystemets funktioner, rekreation, friluftsliv, folkhälsa, boendemiljö, arbetstillfällen och landsbygdsutveckling.

Skogsvårdslagen slår fast att skogen är en nationell tillgång som skall skötas så att den uthålligt ger en god avkastning samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras och hänsyn tas till andra allmänna intressen. Ekonomiska värden och miljövärden ska väga lika i skogsbruket. Alla fornlämningar är skyddade enligt Kulturminneslagen och målet är att inga fornlämningar ska skadas vid skogsbruk. Skogsmiljön har även en stor betydelse för flera av Sveriges 16 nationella miljö kvalitetsmål, antagna av riksdagen. Internationella direktiv och konventioner som Sverige anslutit sig till innebär bevarande av en rad kvaliteter i skogslandskapet. Av den Europeiska Landskapskonventionen framgår t. ex åtagandet om att skapa en rikare livsmiljö och förbättra skydd, förvaltning och planering av landskapet och att stärka allmänhetens och lokalsamhällets delaktighet i det arbetet.

Dagens skogsbruk bygger på frihet under ansvar. Brukandet bedrivs ofta med god planering och hänsyn till natur- och kulturvärden. Emellertid visar många inventeringar att skogsbruket åstadkommer betydande skador på kulturlämningar i skogen som är oersättliga eller mycket svåra och kostsamma att återskapa. Detta är inte acceptabelt.

Det är SHF:s uppfattning att kompletterande inventeringar behöver göras så att hela den svenska skogsarealen finns kartlagd med avseende på kulturvärden. Nödvändiga åtgärder måste införas så att skogens kvarvarande natur- och kulturvärden får ett långsiktigt skydd. Allt skogsbruk ska ske efter noggrann planering, med gedigen kunskap och med erforderlig hänsyn till kulturhistoriska, ekologiska och sociala sammanhang. Ett aktivt och hållbart skogsbruk med balans mellan produktions- och miljömålen är en viktig förutsättning för en levande landsbygd. Sverige behöver ett nationellt program för skogen kopplat till en sammanhängande landskapspolitik.

Sveriges Hembygdsförbund, SHF, är en av Sveriges största idéburna folkrörelser. Organisationens ändamål är, enligt dess stadgar ”att vårda och synliggöra hembygdens kultur och miljö så att de blir en naturlig grund för ett gott liv. SHF ska i detta syfte arbeta för:

- att kunskapen om och känslan för hembygdens kultur- och naturarv fördjupas och förs vidare till kommande generationer.
- att kultur- och naturhistoriska minnen och miljöer tas till vara och görs tillgängliga för alla.
- att kulturarv, miljö, tradition och härdvunnen sed skyddas vid planering och förändring av samhället.
- att med kunskap om kultur- och naturarvet aktivt delta i forandet av framtidens hembygd.”

*SHF:s riksstämma
Sundsvall 25 maj 2013*